

Warm Greetings from..
ROTARY DISTRICT 3142
WATER MANAGEMENT TEAM

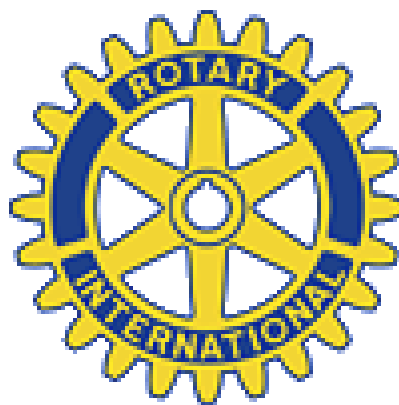

RTN RAJENDRA ZENDE
PRESIDENT - ELECT

“Project Rural Water Management”

Construction of Check Dams in Rural areas of Thane District

Project of Rotary International District 3141 & 3142

*Being good is commendable,
But doing good is useful!*

Ch Dam
Mokhyacha Pada
Taluka Jawhar

Macro prospective Initiatives Broad Vision Policy for Rural Water Management

“Charity sees the need, not the cause.”

The tribal of Dahanu & Talasari Talukas of Thane district can produce rice as the only crop.

Produce is directly proportional to monsoons

Broad Policy Vision of Check Dam Project

- Increase ground water table by building Check dams
- A better and effective alternative to BIG DAMS
- Make water available to cultivate alternate crop
- Increase income and discourage migration.

CASE STUDY

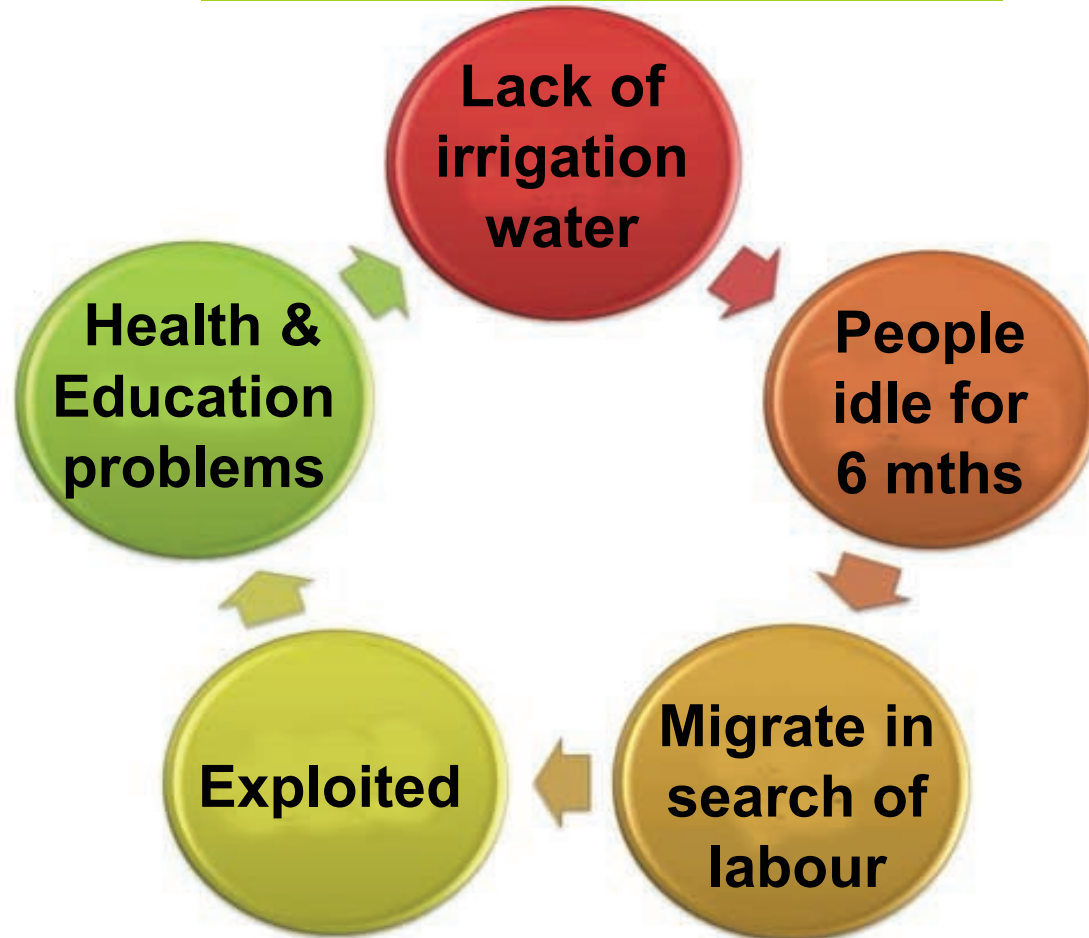
Construction of 5 Check Dams in 2009 – 10
In Mandalpada 1 & 2, Zari – Dhangadpada,
Udhva & Khaniv villages

‘He who gives when he is asked has waited too long’

**PROJECT SPONSORED BY
LARSEN AND TOUBRO PUBLIC CHARITABLE TRUST**

The Viscid Vicious cycle

Challenges faced -

1. Convincing villagers –

By conducting repeated meets & presenting success data of previous check dams

Convincing that no water overflowing occurs in fields

Assuring them that it is free and with a life of 25 -30 years

Challenges faced -

2. Selection of appropriate sites -

Taking villagers along to select the sites for check dams

Obtaining consent from land owners & gram panchayats

Signing MoU between Rotary & Gram Panchayat for maintenance

Community Involvement

Challenges faced -

3. Difficult terrain created hurdles for transporting construction equipment

4. Silt accumulation -

De silting every two years by villagers & thus saves money

Using silt - rich fertile soil in their fields totally free of cost

Various Partnerships

With Rotary Club of Thane North End Charitable Trust
Rotary International
District 3140

1. Has Prepared list of 100 potential sites for check dams
2. Coordinated with various government departments
3. Selected contractors
4. Provided tech. supervision
5. Monitored construction

Other Partnerships

“Upon the conduct of each depends the fate of all”

Group Gram Panchayats.

Engineer Volunteers for preparing designs & estimates.

Departments of Irrigation, Agriculture, Horticulture & Social Forestry for technical data & farmer's training.

Primary Schools of Zilla Parishad to motivate parents.

Social Impacts

‘In about the same degree as you are helpful, you will be happy.’

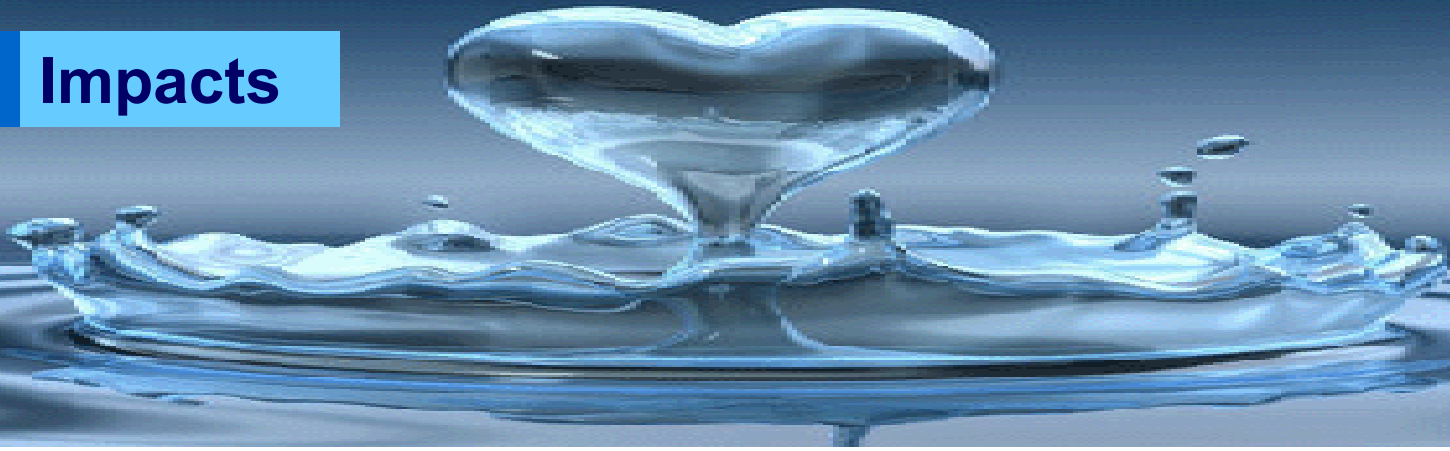

More income - Rs.8,000 (100 euro) to 10,000 (115 euro) per acre per year - to farmers in agro – horticulture, fisheries and floriculture

Increase in per capita income of the localities

Change in food consumption pattern of tribal families

Social Impacts

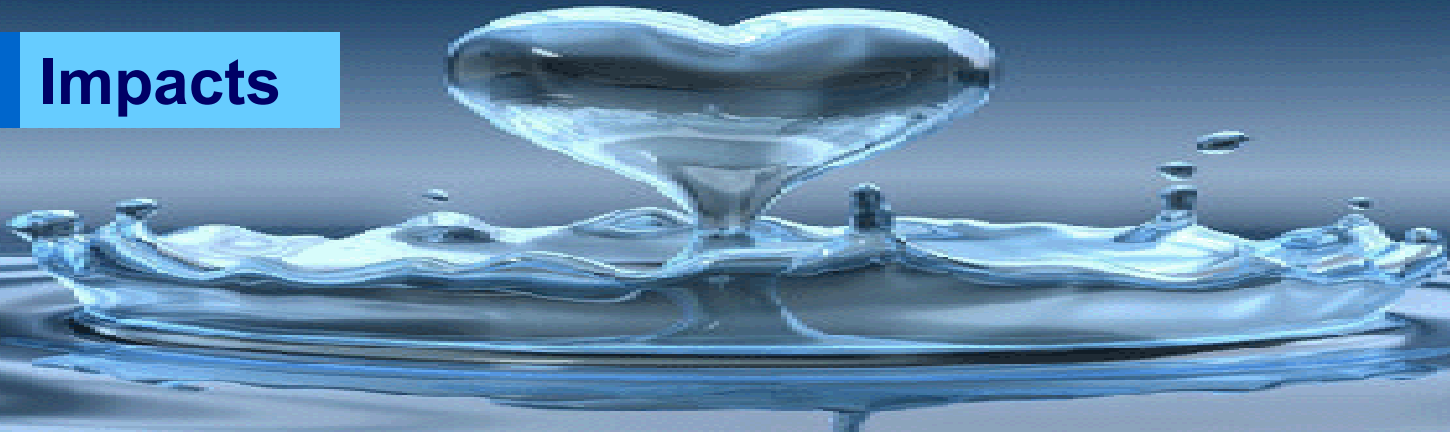
‘We make a living by what we get, but we make a life by what we give’

Villagers started developing entrepreneurial skills –

- successful production and sale of vegetables, fruits and cereals along the Mumbai- Ahmedabad National Highway
- Mogra flowers, Garlands at the nearby Mahalaxmi Temple and Mumbai

Social Impacts

‘Not only must we be good, but we must also be good for something.’

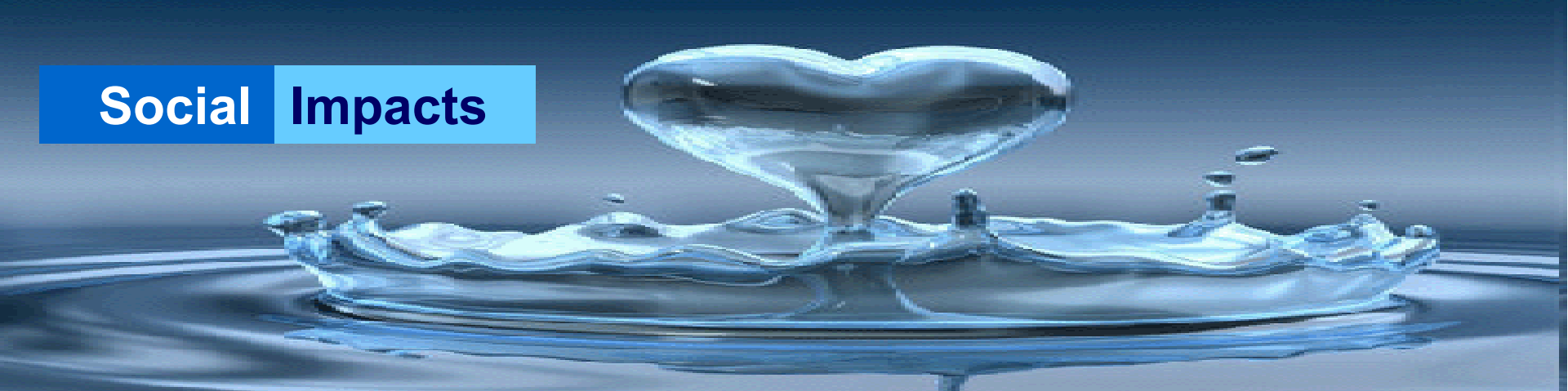
Indigenous
fishing net

Villagers developed fishing skills from check dam waters

Development of green fodder increased productivity and quality of the cattle

Minimal absentee of students as they now do not accompany their parents searching for jobs from every October

Social Impacts

‘What a person believes is not as important as how a person believes.’

New sense of “ownership”

Started hiring and sharing diesel pumps and pipe lines for irrigating their land.

Now an increased sense of belonging and “WE” feeling!

Environmental Impacts

Each Check Dam stores @ 30 lac liters of water during monsoon and recharges open wells and bore wells in radius of 0.5 km.

Thus, the underground sources of open and bore wells in the cumulative area of @ 4 sq km of 5 check dams gets recharged.

Environmental Impacts

600 open wells and bore wells in vicinity of 318 check dams constructed so far are recharged

Water availability –
In wells – till April / May
In dams – till March
Before Check Dams – till Nov

Environmental Impacts

- Increase in green cover
- Increase in soil fertility due to change in crop pattern

Reduction of soil erosion in general and the top- most fertile layer in particular

Sustainability Of Project

Contributions from Uddyam
- Rs. 15 lacs (**EURO 17440**)

Contribution of community
- Rs. 0000000

One time expense

Benefit to 6,500 villagers at a minimal per head cost of Rs. 231 /- (2,70 EURO**) only!**

Life is 25 – 30 years and income increases by Rs. 8,000 (EURO 93**) to Rs. 10,000 (**EURO 116**) / acre / year**

Minimum maintenance is de-silting every two years

Sustainability Of Project

**Impact of
the project is
immediate, tangible
& quantifiable**

Thus, it is replicable

**“I expect to pass
through life but once.**

If therefore, there be any kindness
I can show, or any good thing
I can do to any fellow being,

let me do it now,

**and not defer or neglect it,
as I shall not pass this way again”**

**HOW LONG
DOES IT TAKE
TO BOIL WATER?**

**2 HOURS
AND 10 MINUTES
IN SOME DEVELOPING
COUNTRIES.
TEN MINUTES
TO BOIL IT,
TWO HOURS
TO FETCH IT.**

BEFORE CHECK DAM

- **Women fetched water from distances upto 4 kms!**
- **It consumed their most productive hours of the day**
- **It ultimately affected their health and education, esp of school going girls**

AFTER CHECK DAM

- **Saved hours of labour**
- **Gave more productive hours to family**
- **Helped gain better health and education,**
- **Increase in attendance of school going girls**

Community Empowerment

HOW ?

*from planning to implementation,
from monitoring to maintenance*

**One crop to multiple crops
improved income & Standard of
living**

**More income improved food
patterns from a limited rice, dal, fish
to green leafy vegetables**

Migration & its hazards ↓ by 60 %

Youth feel interested in agriculture

**FUTURE PLAN : To Construct 50
check dams in 2016-17.**

**Training farmers to increase land
productivity and their prosperity.**

THE NEED OF THE HOUR

- WE ARE USING THEIR WATER.
- ISN'T IT TIME TO REPAY ?

Community Empowerment

- Adequate water
- **lit the “wet flame”**
in dark lives of 200000
rural population

पाणी अडले, जिरले आणि टिकलेही...!

प्रशांत मोरे, ठाणे

ठाणे जिल्ह्यातील पाण्याची वाढती गरज भागविण्यासाठी प्रस्तावित केलेली सर्व धरणे प्रत्यक्षात येणे अतिशय अवघड ठरल्याने आता छोटी धरणे अथवा बंधारे बांधणे हाच उत्तम पर्याय ठरू शकतो, हे रोटरी क्लब समूह आणि एल अॅण्ड टी ठाणे जिल्ह्यात राबवीत असलेल्या जलसंवर्धन मोहिमेने दाखवून दिले आहे.

गेल्या आठ वर्षात रोटरी जिल्हा ३१४० अंतर्गत येणारे क्लब, आंतरराष्ट्रीय रोटरी आणि एल अॅण्ड टी यांच्या संयुक्त विद्यमाने ठाणे जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात ३१८ छोटे बंधारे (चेक डॅम) बांधण्यात आले. त्यातील ५६ बंधार्यांचे काम यावर्षी पूर्ण झाले असून पुढील वर्षी जिल्ह्यात शंभर बंधारे बांधण्यात येणार असल्याची माहिती रोटरी जलव्यवस्थापन विभागाचे प्रमुख आणि सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे उपविभागीय अभियंता हेमंत जगताप यांनी 'लोकसत्ता'शी बोलताना दिली.

पावसाळ्यात डोंगररांगांमधून वाहणारे झऱ्याचे अथवा नाल्याने पाणी अडविले नाही तर ऑक्टोबर महिन्यात आटते.

मोठ्या धरणांपेक्षा छोटे बंधारे लाभदायी

विहिरीची पाण्याची पातळी वाढते. सिमेंट काँक्रीटचा हा बंधारा किमान ५० वर्षे टिकतो आणि त्यामुळे १५ शेतकऱ्यांना दुबार पीक अथवा भाजीपाला घेता येतो. एक

दुर्गम भागात आले स्थैर्य

या बंधार्यांमुळे परिसरातील कुटुंबाचे दिवाळीनंतर रोजगारसाठी होणारे स्थलांतर थांबले आहे. कारण पाणी उपलब्ध झाल्याने आता ते भाजीपाला पिकवितात. त्यामुळे मुलांची शाळा बुडत नाही. डहाणूतील खानीव गावच्या सैतागम ठाकरेसारखे अनेक जण आता बंधार्यातील पाण्याने त्यांच्या शेतात वांगी, दुधी, मिरची, भेंडी, रताळी आदी भाजीपाल्याची लागवड करतात. गावातील काहीनी आंबा-काजूच्या बागाही केल्या आहेत. ग्रामपंचायतीच्या परवानगीने आणि ग्रामस्थांच्या गरजा तसेच सूचना लक्षात घेऊन बंधारे उभारले जात असल्याने ते लाभदायी ठरल्याचे दिसून आले आहे.

मोठी धरणे पाण्यासाठी की पैशासाठी ?

ठाणे जिल्ह्यातील शहरांची भविष्यकालीन पाण्याची गरज भागविण्यासाठी २००५ मध्ये चितळे समितीने प्रस्तावित केलेली काळू, शाई, पोशीर आदी धरणे पर्यावरणीय आणि प्रकल्पग्रस्तांच्या प्रश्नांमुळे अद्याप कागदावरच आहेत. विरोधकांनी मोठ्या धरणाऐवजी शहापूर-मुरबाड तालुक्यात छोटे १३ बंधारे बांधण्याचा सुचविलेला उपाय शासनाकडून मान्यता मिळविली आहे. मोठ्या धरणांना वि

DISILTING OF CHECK DAM AT VILLAGE- BHANDIVALI ,TALUKA- MAN, DIST- SATARA

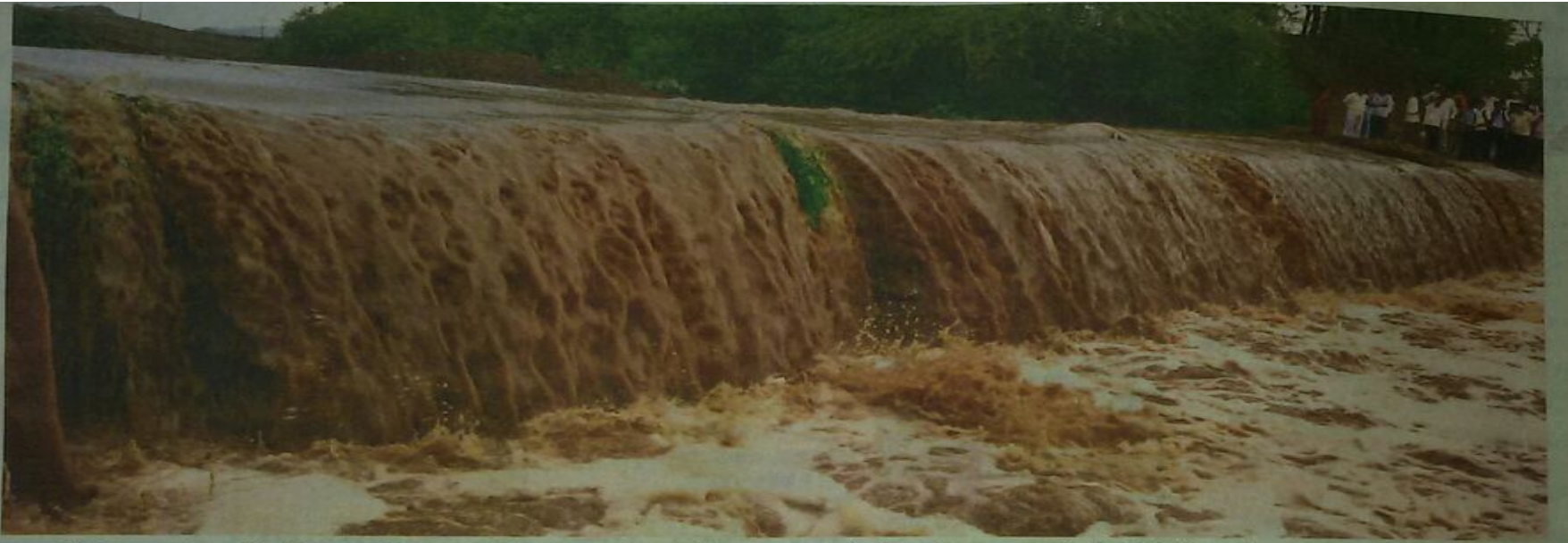
DAM

EXCAVATION

OVERFLOW

मलवडी (ता. माण) : दहिवडी रस्त्यावरील खडकखिरा पुलावरून पाणी वाहू लागल्याने सोमवारी वाहतूक खोळंबली होती. (रूपेश कदम : सकाळ छायाचित्रसेवा)

माणच्या पश्चिम भागात धुवाधार

एकाच फटक्यात माणगंगा वाहिली; बंधारेही तुडुंब

मलवडी, ता. ७ : दुष्काळाच्या भीषण सावटाखाली वावरत असलेल्या आणि पावसाच्या एका शिडकाव्यासाठी आसुसलेल्या माणच्या पश्चिम भागास आज मुसळधार पावसाने तब्बल पावणेदोन तास झोडपून काढले. या पावसाचा दणका एवढा मोठा होता, की एकाच पावसात ओढ्या- नाल्यांना पूर आलाच; पण माणगंगेवरचे शिंदी खुर्द, भांडवली या परिसरातील बंधारे भरून वाहू लागले.

कायमच दुष्काळ पाचवीला पुजलेला असलेल्या माणला यंदाही दुष्काळाला सामोरे जावे लागते, की काय अशी स्थिती निर्माण झालेली होती. त्यादृष्टीने शासनासह प्रशासनानेही पावले उचलण्यास सुरवात केली होती. पाण्याचे टँकर सुरू करण्यात आले होते. जनावरांसाठी छावण्या सुरू कराव्या लागण्याची शक्यता निर्माण झाली होती; पण माणच्या आठवड्यात बिजवडी, तोंडलेसह परिसराला पावसाने

सलग दोन दिवस झोडपून काढले. काल महिमानगड, पिंगळी व दहिवडी परिसरात पावसाने जोरदार हजेरी लावली होती. त्यामुळे काही ठिकाणचे का होईना, दुष्काळाचे मळभ दूर होण्यास मदत झाली होती. आज दुपारी पावणेचारच्या सुमारास पावसाने मलवडी व परिसरात हजेरी लावली. सलग पावणेदोन तास सुरू असलेल्या पावसाने परिसराला चांगलेच झोडपून काढले. भांडवली येथील तब्बल दहा कोटी लिटर

पाणीसाठवण क्षमता असलेला सिमेंटचा बंधारा भरून वाहू लागला. माणगंगा तर वाहिलीच पण ओढे-नाल्यांनासुद्धा पूर आला. ठिकठिकाणी शेतांमध्ये मोठ्या प्रमाणात पाणी साठले होते. त्याचबरोबर मलवडी-दहिवडी रस्त्यावरील खडकखिरा पुलावरून पाणी वाहत असल्यामुळे तासभर वाहतूक खोळंबली होती. या पावसामुळे उशिरा का होईना; खरिपाच्या पेरण्या होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे.

R.I.DISTRICT 3141 & 3142

PROGRESS TILL DATE

**Completed Construction of 422
Check dams including
Restructuring 16 Old Check
dams since 2005 by Corporate
Sponsorship ,Self funding & The
Rotary Foundation Grants**

**Each costing @ Rs.3.15 lakh (EURO
3663) helping Irrigate @ 8160 Acres of
land by providing water for alternate
crops, directly helping 4080 farmers
to increase annual income by total @
Rs.8000 (EURO 93) /acre/year and @ 2
Lakh population by availability of
drinking water not to mention the huge
@ 6000 nos of cattle. Total
Expenditure till date @ Rs. 1245 Lacs.
(EURO 124.4 Million)**

**All Gigantic or
Terrifying Problems
Have the
Simplest Solutions.**

**Let building
Check Dams go
*Unchecked!***

THANK YOU!

Rtn. Rajendra Zende

Rotary Club Of Thane Midtown

Rtn. Hemant Jagtap

Rotary Club of Thane Premium